

PUITTOODETE KOOSTAJA I

EESSÕNA

See kutsestandard sisaldab asjaomaste institutsioonide poolt kokkulepitud nõudeid puittoodete koostaja I kvalifikatsioonile.

Kutsestandardi kavandi koostas Metsanduse Kutsenõukogu juurde moodustatud puidutöötlemise töörühm koosseisus:

Olev Kapral	Tartu Kutsehariduskeskus
Kunnar Kamar	Tallinna Ehituskool
Märt Rahamägi	Eesti Puutööliit
Arvo Olkkonen	Tallinna Ehituskool
Argo Olvik	Pärnu Kutseõppekeskus
Ülo Nappa	AS Repo Vabrikud
Zigmontas Strepaitis	OÜ Balteco Mööbel

Ajavahemikus 10.04 – 31.05.2002 viidi läbi kutsestandardi kavandi arvamusküsitlus, millesse kaasati 32 puidutöötlemise ettevõtte ja koolitaja esindajad Eesti erinevatest piirkondadest.

Puittoodete koostaja I kvalifikatsiooni sisaldava kutsestandardi lõppredaktsiooni koostamisel on eeltoodud töörühm arvestanud kutsestandardi kavandi kohta arvamusküsitlusel tehtud ettepanekuid ja märkusi.

Kutsestandardi koostamisel on arvestatud CEDEFOP'i (European Centre for the Development of Vocational Training – Euroopa Kutsehariduse Arenduskeskus) poolt koostatud Euroopa Liidu liikmesriikide kutseoskuskõuetega võrdleva analüüsiga; Soome kutsequalifikatsiooninõuetega (näyttötutkintojen kuvaukset) ja Suurbritannia NVQ-de (National Vocational Qualifications – rahvuslikud kutsequalifikatsioonid) kutseoskuskõuetega.

Puittoodete koostaja I kutsequalifikatsiooni sisaldav kutsestandard on koostatud esmakordselt.

Puittoodete koostaja I kutsequalifikatsiooni sisaldav kutsestandard on kinnitatud 23.09.2002. a. Metsanduse Kutsenõukogu otsusega nr. 11.

Kutsestandardis sisalduvad kutsequalifikatsioonid on kantud kutseregistrisse.

1 KASUTUSALA

- 1) töötajate kvalifikatsiooninõuete määratlemine
- 2) õppekavade, koolitusprogrammide väljatöötamine
- 3) eksaminõuete väljatöötamine, kutsekvalifikatsiooni tõendamine ja hindamine
- 4) aluse andmine rahvusvaheliste kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide võrdlemiseks

2 KUTSEKVALIFIKATSIOONISÜSTEEMI TERMINID

Kutsestandard – dokument, mis määrab kindlaks kutsekvalifikatsioonist tulenevad nõuded teadmiste, oskuste, vilumuste, kogemuste, väärtushinnangute ja isikuomadustele.

Kutsekvalifikatsioon – antud kutsealal nõutav kompetentsuse tase, mida tunnustatakse kas reguleeritud, ajalooliselt või rahvusvaheliselt kujunenud nõuete alusel. Kõik kutsed ei eelda kutsekvalifikatsioonide fikseerimist I kuni V tasemeni. Iga konkreetse kutse kvalifikatsioonid määratleb kutsenõukogu.

I tase – lihtsate tööülesannete täitmine sarnastes olukordades; põhilised kutsealased oskused ja teadmised on omandatud enamasti läbi koolituse; vajadusel juhendatakse töö käigus; vastutab oma tööülesannete täitmise eest.

II tase – põhiliste tööülesannete täitmine erinevates olukordades; lisaks kutsealastele oskustele ja teadmiste omab vilumust ja kogemust; töötaja töötab iseseisvalt; vastutab oma tööülesannete täitmise eest.

III tase – keerukate tööülesannete täitmine erinevates ja vahelduvates olukordades; omab kutsealast meisterlikkust; valmisolek kutsealaste oskuste ja teadmiste edasiandmiseks või laialdased kutsealased oskused ja teadmised on omandatud läbi koolituse; valmisolek korraldada ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutada selle eest.

IV tase – erinevate, keerukate, analüüsimist ja otsustamist eeldavate tööülesannete täitmine muutuvates olukordades; laialdased kutsealased teadmised ja oskused, millele lisanduvad kogemused ja vilumused või juhtimisalased teadmised; korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest.

V tase – teadmiste laiendamist, probleemide lahendamist, teaduslike teooriate ja mõistete rakendamist, olemasolevate teadmiste süstematiseerimist, edasiarendamist ja õpetamist eeldavate tööülesannete täitmine muutuvates olukordades, kõrgel tasemel kutse- ja erialased teadmised, oskused, millele lisanduvad kogemused ja vilumused või juhtimisalased teadmised; korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest.

Kutseoskused

Üldoskused ja -teadmised – tegevusvaldkondi läbivad nõuded üldistele oskustele ja teadmistele.

Põhioskused ja -teadmised – kutsealal tegutsemiseks vajalikud nõuded oskustele ja teadmistele.

Eriosaadused ja -teadmised – nõuded oskustele ja teadmistele, mis on seotud spetsialiseerumisega.

Lisaosaadused ja -teadmised – soovituslikud oskused ja teadmised, mis toetavad ja laiendavad kutseoskusi või seonduvad lisakvalifikatsiooniga.

Isikuomadused ja võimed – nõuded kutsealal töötamiseks eeldatavatele isiku- ja isiksuslikele omadustele ja füüsilistele võimetele.

Konkreetsete teadmiste ja oskuste tasemete kirjeldused

Algtase – mõistete, faktide ja põhimõtete teadmine; põhiliste töövõtete valdamine.

Keskase – mõistete ja faktide tõlgendamine ja võrdlemine, seoste loomine; mitmekesiste töövõtete valdamine.

Kõrgtase – seostatud faktide alusel analüüsimine, prognoosimine, järeldamine, üldistamine, hindamine; mitmekesiste keerukate töövõtete valdamine.

3 KUTSESTANDARDIGA SEONDUVAD STATISTILISED KOODID

Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatori¹ järgi kuulub puittoodete koostaja puidutöötlemise ja puidutoodete tootmise valdkonda, kood 2030, mujal klassifitseerimata tootmise valdkonda, sealhulgas mööblitööstus, kood 361 ja ehituse valdkonda, kood 4542. Ametite Klassifikaatori² järgi kuulub puittoodete koostaja 8. pearühma “Masinaoperaatorid ja koostajad”, kood 8285.

4 KUTSEKVALIFIKATSIOON

Eesti keeles: Puittoodete koostaja I

Vene keeles: Столяр-монтажник I

5 KUTSEKIRJELDUS

Puittoodete koostaja valmistab puidust või puitu asendavatest materjalidest detaile ja koostusid, kasutades kattevineeri koostamise, vineerimise, liimimise ja detailide koostamise tööoperatsioone. Puittoodete koostaja tunneb seadmete tööpõhimõtteid, nende seadistamist ja reguleerimist, kasutatavate materjalide omadusi, pealistusmaterjalide paigaldamise tehnoloogiat, toodete kvaliteedile esitatavaid nõudeid.

Ta oskab korraldada oma tööd ja tuleb toime oma tööaja planeerimisega, täidab ja järgib tööohutuse nõudeid.

Puittoodete koostajalt eeldatakse ruumilist kujutlusvõimet, hoolikust, täpsust ja vastutustunnet.

Puittoodete koostaja I kvalifikatsiooni taotlemise eelduseks on kutsestandardi nõuetele vastava koolituse läbimine.

6 KUTSEOSKUSNÕUDED

6.1 Üldoskused ja –teadmised

6.1.1 Õigusaktid - algtase

- 1) töökeskkond
- 2) tööõigus

6.1.2 Töökeskkonna ohutus - keskase

- 1) tööohutus ja töökohaergonoomika

¹ Statistical classification of economics activities in the European Community (NACE) eestistatud versioon

² International Standard Classification of Occupations (ISCO-88) eestistatud versioon

- 2) töötervishoid ja tööhügieen
- 3) tuleohutus ja tulekustutusvahendid
- 4) elektriohutus
- 5) jäätmekäitlus
- 6) esmaabi
- 6.1.3 Organisatsioonikäitumine – algtase
- 6.1.4 Algteadmised mehaanikast, elektroonikast, elektrotehnikast
- 6.2 Põhioskused ja –teadmised**
 - 6.2.1 Puiduliigid, puitmaterjalid ja nende omadused
 - 6.2.2 Puidu ja mööblitööstuses kasutatavad abimaterjalid, furnituurid ja ühendusdetailid
 - 6.2.3 Puidutöötlemisel kasutatavate käsitööriistade (sh. elektrilised ja pneumaatilised) tundmine, kasutamine ja terade teritamine – algtase
 - 6.2.4 Üldised teadmised puidutöötlemise tehnoloogilistest protsessidest
 - 6.2.5 Tööjooniste lugemine
 - 6.2.6 Materjali ratsionaalne kasutamine
 - 6.2.7 Oma töö ja töökoha korraldamine
 - 6.2.8 Puidutoodetele esitatavad kvaliteedinõuded
 - 6.2.9 Kattevineeri koostamine
 - 1) kattevineeri lõikamine ja koostamine
 - 2) kasutatavate masinate ja seadmete tööpõhimõtted ja töötamisrežiimid
 - 3) masinate ja seadmete seadistamine ning lõikeinstrumentide reguleerimine
 - 4) kattevineeri koostamine mustri, tekstuuri ja värvuse järgi
 - 5) kattevineeri liigid
 - 6.2.10 Pealistamine
 - 1) puitmaterjalide katmine kattespooni ja sünteetiliste kattematerjalidega
 - 2) kasutatavate masinate ja seadmete töö põhimõtted ja töötamisrežiimid, nende seadistamine ning reguleerimine
 - 3) erinevad liimid ja nende kasutusala
 - 4) liimitavate pindade ja kattematerjalide kvaliteedi ning omaduste hindamine
 - 5) liimimise tehnoloogia
 - 6) liimitavate pindade ettevalmistamine ja viimistlemine
 - 6.2.11 Puittoodete koostamine
 - 1) põhiliste puit-, liimpuit- ja liimitud-painutatud detailide ühenduste valmistamine
 - 2) puitdetailide ühendamise seadmete ja rakiste kasutamine, nende hooldamine ja seadistamine
 - 3) puitdetailide ühendamiseks kasutatavad muust materjalist ühendusdetailid ja nende kasutusala
 - 4) tootele ja selle detailidele esitatavad kvaliteedinõuded
 - 5) mööbli koostamisel kasutatavad abiseadmed ja rakised
 - 6) koostatava toote spetsifikatsioon
 - 7) toote pisidefektide parandamine
- 6.3 Isikuomadused ja võimed**
 - 1) suhtlemisoskus
 - 2) vastutusvõime
 - 3) kohanemisvõime
 - 4) enesedistsipliin
 - 5) otsustusvõime

- 6) ruumiline kujutlusvõime
- 7) koormustaluvus
- 8) liigutuste täpsus

7 KEHTIVUSAEG

Kutsestandard kehtib 4 aastat. Vastavalt vajadusele võib kutsestandardit muuta enne kehtivusaja lõppu.